

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4CdoPr/4/2023
Identifikačné číslo spisu:	8721200083
Dátum vydania rozhodnutia:	28.05.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Mario Dubaň
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:8721200083.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne L. H. E., narodenej XX. E. XXXX, N. F. XXX, zastúpenej advokátom JUDr. Ing. Michalom Plentom, Vranov nad Topľou, Sídliisko Okulka 19/42, proti žalovanej obci Uličské Krivé, Obecný úrad Uličské Krivé 45, IČO: 00 323 705, zastúpenej advokátskou kanceláriou LAWCORP, s. r. o., Bratislava, Štúrova 11, IČO: 36 847 437, o náhradu mzdy a o náhradu za dovolenku s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 19Cpr/1/2021, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 09. augusta 2022 sp. zn. 23CoPr/1/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania voči žalovanej nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 11. marca 2022 č. k. 19Cpr/1/2021-173 zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyni 1.999,82 eura s 5 % úrokom z omeškania ročne od 01. decembra 2020 do zaplatenia, a to do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku a v prevyšujúcej časti úrokov z omeškania za obdobie od 15. novembra 2020 do 30. novembra 2020 žalobu zamietol. Žalobkyni priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.1. Súd prvej inštancie mal na základe vykonaného dokazovania preukázané, že žalobkyňa v písomnom vyhotovení doručila žalovanej doklad, ktorým s ňou skončila pracovný pomer okamžite. Tento doklad bol opatrený vypísanou pečiatkou žalovanej a je z neho zrejmé aj to, že bol doručený žalovanej dňa 13. októbra 2020. Dodal, že toto podanie bolo doručené osobe (sestre žalobkyne), ktorá to mala v náplni práce u žalovanej. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že zákonné dôvody na okamžité skončenie pracovného pomeru žalobkyňa nemala, avšak s poukazom na ustanovenie § 77 Zákonníka práce mala žalovaná neplatnosť v prekľuzívnej lehote napadnúť. Keďže žalovaná takúto žalobu nepodala, tak pracovný pomer žalobkyne sa platne skončil k 13. októbru 2019 (pozn. dovolacieho súdu - podľa správnosti 2020). Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že pokiaľ žalobkyňa platne skončila pracovný pomer so žalovanou, následné skončenie pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa datované k 09.

novembri 2020 je nulitým právnym úkonom, keďže nemožno skončiť pracovný pomer, ktorý neexistuje. Uviedol, že zo skončenia pracovného pomeru následne žalobkyni vyplynuli nároky podľa § 69 ods. 4 Zákonníka práce, teda nárok na náhradu mzdy v sume jej priemerného mesačného zárobku za výpovednú dobu 2 mesiacov, čo v danom prípade činilo 1.392 eur. Pokiaľ išlo o nárok na náhradu za nevyčerpanú dovolenku, z výplatnej pásky za október 2020 pre súd vyplynulo, že zamestnávateľ krátil žalobkyni dovolenku o 17,5 dňa, na čo podľa vykonaného dokazovania nebol dôvod. V konaní bolo preukázané výpoveďou svedkyne L., ako aj listinnými dôkazmi, SMS správami, že pokiaľ išlo o čerpanie dovolenky, tak u žalovanej bola zaužívaná prax, že sa nepoužívali dovolenkové lístky, ale dovolenka sa starostovi oznamovala buď ústne, alebo SMS správou. V tomto duchu aj žalobkyňa od 05. októbra čerpala dovolenku až do 13. októbra 2020, kedy okamžite skončila pracovný pomer so žalovanou. Súd mal za to, že starosta o čerpaní dovolenky bol riadne upovedomený tak, ako to bolo bežným zvykom, a preto nebol dôvod krátiť žalobkyni dovolenku a táto mala nárok za takto krátenú dovolenku v sume 607,82 eura, spolu za obe priznané sumy 1.999,82 eura.

1.2. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej rozsudkom z 09. augusta 2022 sp. zn. 23CoPr/1/2022 rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a III. potvrdil a odvolanie žalovanej proti výroku II. odmietol. Zároveň žalobkyni priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

2.1. Odvolací súd v odôvodnení konštatoval, že v danom prípade nebolo porušením práva na spravodlivý proces, že súd umožnil žalobkyni upraviť petít žaloby zo sumy 3.391,82 eura na sumu 1 999,82 eura. Uviedol, že žalobkyňa toto podanie, ktorým opravovala žalovanú sumu, označila ako opravu návrhu. V tejto súvislosti poznamenal, že výpočet náhrady mzdy za výpovednú dobu 2 mesiacov bol skutočne nesprávny, keďže dvojnásobok sumy 696 eur nie je 2.784 eur. Podľa názoru odvolacieho súdu podanie žalobkyne nebolo možné považovať za späťvzatie, ale za opravu nezrozumiteľnosti návrhu. Bolo bez právneho významu, že táto oprava bola doručená súdu až po tom, ako súd doručil žalovanej žalobu na vyjadrenie. Dospel preto k záveru, že v tomto prípade nebolo potrebné konanie čiastočne zastavovať. Odvolací súd rovnako nepovažoval za potrebné vyžiadať si posudky žalobkyne od bývalých zamestnávateľov. Dodal, že pre rozhodnutie v spore bolo podstatné posúdenie právneho úkonu žalobkyne zo dňa 13. októbra 2020 ako okamžitého skončenia pracovného pomeru, nie ako bola žalobkyňa hodnotená vo svojich predchádzajúcich zamestnaniach. Odvolací súd sa ďalej stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že podanie žalobkyne z 13. októbra 2020 je podľa obsahu okamžitým skončením pracovného pomeru. Názov podania nebol významný, podstatným bol obsah tohto právneho úkonu a úmysel žalobkyne. Takémuto záveru zodpovedalo aj správanie sa žalobkyne a aj žalovanej, ktorá už od nasledujúceho pracovného dňa zabezpečila iného zamestnanca vykonávajúceho prácu žalobkyne a rovnako žalobkyňa už do práce nenastúpila po označenom dátume. Na posúdení tohto úkonu podľa odvolacieho súdu nemení nič ani to, že uvedený dôvod okamžitého skončenia pracovného pomeru nemôže byť podľa § 69 Zákonníka práce dôvodom okamžitého skončenia pracovného pomeru. Podotkol, že uvedenie „nerelevantného“ dôvodu by mohol zohľadniť len súd konajúci o žalobe o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru. Odvolací súd sa rovnako stotožnil aj s tým, že predmetné podanie žalobkyne bolo zamestnávateľovi doručené. Bolo pritom bez právneho významu, že prijímanie pošty mala na starosti u žalovanej sestra žalobkyne. Z predložených dôkazov vyplynulo, že takéto podanie žalovanej ako zamestnávateľovi žalobkyne bolo doručené, je opatrené doručovacou pečiatkou a v konaní nebolo preukázané, že sestra žalobkyne zatajila doručenie tohto úkonu pred starostom obce. Odvolací súd tiež dospel k záveru, že pracovný pomer žalobkyne skončil 13. októbra 2020 a nemohol zaniknúť na základe úkonu žalovanej z 09. novembra 2020. Zhodne so súdom prvej inštancie ďalej konštatoval, že nebol dôvod na krátenie dovolenky žalobkyne, keďže žalobkyňa čerpala s vedomím zamestnávateľa dovolenku v dňoch, kedy u nej žalovaná evidovala absencie. Uzavrel, že samotný výpočet nárokov žalobkyne nebol odvolaním spochybnený.

2.2. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 CSP.

3. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, ktoré odôvodnila tým, že súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces [§ 420 písm. f) CSP].

3.1. Žalovaná namietala, že súd prvej inštancie nerozhodol o čiastočnom späťvzátí žaloby a touto dôležitou skutočnosťou sa ani nezaoberal. Uviedla, že žalobkyňa sa pôvodne domáhala zaplata sumy 3.391,82 eura s príslušenstvom a pred prvým pojednávaním vykonala dispozičný úkon a žalovanú sumu upravila na peňažnú čiastku 1.999,82 eura. Súd prvej inštancie sa mal v rozsudku vysporiadať s čiastočným späťvzatím a konanie v tejto časti zastaviť. Dovolateľka ďalej namietala, že počas prvoinštančného konania neprebehlo predbežné prerokovanie žaloby a súd prvej inštancie nevyslovil predbežné právne posúdenie sporu. Rovnako nesprávny procesný postup vzhládla v zamietnutí vykonania dôkazu - posudkov bývalých zamestnávateľov žalobkyne. Konštatovala, že zamietnutím vykonania tohto dôkazu nastala situácia, že súd prvej inštancie nezistil všetky rozhodujúce skutočnosti, aby mohol vec náležite posúdiť a rozhodnúť. Odvolací súd rovnako na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Dovolateľka mala napokon za to, že súd prvej inštancie vec nesprávne posúdil a prejudikoval protiprávny stav. Poukázala na to, že nedošlo k účinnému doručeniu podania žalobkyne z 13. októbra 2020, keďže túto písomnosť prevzala sestra žalobkyne, teda osoba, ktorej v tom bránila zákonná prekážka. Z uvedeného dôvodu ani nezačala plynúť prekluzívna lehota na podanie žaloby o neplatnosť okamžitého skončenia podľa § 77 Zákonníka práce. Odvolací súd potvrdením prvoinštančného rozhodnutia porušil právo na spravodlivý proces tým, že potvrdil protiprávny stav. Vzhľadom na uvedené navrhla napadnuté rozhodnutie zmeniť a žalobu zamietnuť, alternatívne zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Zároveň žiadala odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia.

4. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu nesúhlasila s dovolaním žalovanej a žiadala, aby dovolací súd podanému dovolaniu nevyhovel.

5. Podľa § 444 ods. 1 CSP dovolací súd môže na návrh odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa.

6. Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia podľa ustanovenia § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie. Uvedený procesný postup z ústavnoprávneho hľadiska považuje za udržateľný aj Ústavný súd Slovenskej republiky (m. m. IV. ÚS 158/2022, IV. ÚS 442/2022).

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

8. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

9. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom

znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

11. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

12. Žalovaná vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietala i/ absenciu rozhodnutia o čiastočnom späťvzátí žaloby, ii/ absenciu predbežného právneho posúdenia sporu, iii/ nevykonanie navrhnutých dôkazov, iv/ nesprávne skutkové zistenia a v/ nesprávne právne posúdenie veci.

13. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

14. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26, 5Cdo/57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

15. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach opakovane uviedol, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu,

že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). So zreteľom na to pristúpil aj v danom prípade k posúdeniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľky, že procesne nesprávnym postupom súdov bolo zasiahnuté do jej práva na spravodlivý proces.

16. Žalovaná namietala, že súd prvej inštancie nerozhodol o čiastočnom späťvzátí žaloby zastavením konania. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa si prostredníctvom podanej žaloby uplatňovala okrem náhrady za dovolenku aj náhradu mzdy v sume svojho priemerného mesačného zárobku za výpovednú dobu dvoch mesiacov, pričom už v žalobe vychádzala z tarifného platu vo výške 696 eur/mesiac. Je zrejmé, že v žalobe pri vyčísľovaní uplatňovanej náhrady mzdy dospela k zjavne nesprávnemu výsledku pri výpočte dvojnásobku priemerného mesačného zárobku, keď uviedla: $2 \times 696 \text{ eur} = 2.784 \text{ eur}$ (č. 1. 3 spisu). Následne podaním z 27. mája 2021 (č. 1. 29 spisu) žalobkyňa oznámila, že pri vyčísľovaní peňažného nároku žalobkyne došlo k zjavnej počtárskej chybe a správne má byť uvedená suma $2 \times 696 \text{ eur} = 1.392 \text{ eur}$; spolu: $607,82 + 1.392 = 1.999,82 \text{ eur}$. Dovolací súd sa na tomto mieste stotožňuje s odvolacím súdom, že v danom prípade šlo o odstránenie vady, resp. opravu nezrozumiteľnosti žaloby. Žalobkyňa uvedeným spôsobom (iba) opravovala zjavnú chybu v počítaní a takýto postup vzhľadom na vôľu konajúcej a zmysel samotného podania nemožno bez ďalšieho považovať za čiastočné späťvzatie žaloby. V danom prípade teda nebolo potrebné konanie čiastočne zastavovať a postupom súdov nedošlo k založeniu vady podľa § 420 písm. f) CSP.

17. Dovolateľka ďalej namietala absenciu predbežného pojednania sporu, resp. predbežného právneho posúdenia vecí podľa § 181 ods. 2 CSP.

17.1. Prijatím Civilného sporového poriadku (účinného od 1. júla 2016) v záujme najmä zrýchlenia konania a zabráneniu prekvapivých súdnych rozhodnutí bol zavedený nový inštitút predbežného pojednania sporu, v rámci ktorého súd zistí splnenie procesných podmienok, prípadne prijme opatrenia na odstránenie nedostatkov a pokúsi sa o zmier. Ak sa spor nepodarí vyriešiť zmierom, súd uloží stranám povinnosti súvisiace s prípravou pojednávania, určí, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné a ktoré sú nesporné a ktoré dôkazy vykoná a ktoré nevykoná. Zároveň uvedie svoje predbežné právne posúdenie vecí a uvedie predpokladaný termín pojednávania. Dovolací súd poznamenáva, že zákonom je prezumovaná najmä fakultatívnosť predbežného pojednania sporu. Civilné sporové konanie nie je ovládané princípom tzv. legálneho poriadku, podľa ktorého by jednotlivé fázy konania obligatórne nasledovali v predpísanom poradí. Preto je i predbežné pojednanie sporu konštruované ako fakultatívna fáza sporu, ktorú súd môže a nemusí nariadiť podľa okolností konkrétnej pojednávanej veci. Preto pokiaľ v danom prípade mal súd prvej inštancie za to, že skutková a právna zložitosť prípadu neodôvodňovala potrebu nariadenia predbežného pojednania sporu, konal tak v medziach zákona a nemožno z takého postupu vyvodzovať porušenie práva na spravodlivý proces žalovanej.

17.2. Podľa § 181 ods. 2 CSP po úkonoch podľa odseku 1 súd určí, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná a uvedie tiež svoje predbežné právne posúdenie vecí, čo neplatí, ak tak už postupoval pri predbežnom pojednaní sporu.

17.3. Najvyšší súd rovnako už uviedol, že cieľom ustanovenia § 181 ods. 2 CSP je zamerať procesnú aktivitu strán na skutočnosti, ktoré sú podľa posúdenia súdu sporné, teda viesť strany už počas konania k tomu, aby dokázali predvídať rozhodnutie súdu. Okrem toho je jeho cieľom zrýchliť a zjednodušiť konanie tak, aby sa nevykonávali zbytočné dôkazy, ktoré súd nepovažuje za dôležité a nevenovala sa pozornosť bezdôvodným skutkovým tvrdeniam, ktoré sú podľa názoru súdu buď nesporné alebo právne bezvýznamné. Porušenie uvedeného ustanovenia však nelimituje stranu sporu pri realizácii jej procesných práv (7Cdo/111/2020, 1Obdo/92/2018, 2Obdo/56/2020). Ak samosudca toto zákonné ustanovenie nedodrží, nemá to totiž žiaden priamy dosah na možnosť vylúčenia strany sporu z jej procesných práv, ktoré jej Civilný sporový poriadok priznáva. Porušenie citovaného ustanovenia žiadnym spôsobom nediskvalifikuje stranu sporu napr. v práve zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, v práve na záver pojednávania

zhrnúť svoje návrhy a pod., čo napokon v prejednávanej veci vyplýva aj z obsahu zápisnice z pojednávania pred súdom prvej inštancie.

17.4. Aj z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (sp. zn. IV. ÚS 16/2012) vyplýva, že súd až v samotnom rozhodnutí vo veci, a nie v rámci postupu podľa ustanovenia § 118 ods. 2 OSP (predchádzajúca procesná úprava), vyjadrí svoj definitívny právny názor týkajúci sa konkrétnej prejednávanej veci. Podobne ústavný súd vo veci sp. zn. II. ÚS 366/2018 odmietol ústavnú sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú, keď ani v ďalej uvedenom právnom závere Krajského súdu v Prešove nezistil porušenie namietaných práv. „Je pravdou, že prvoinštančný súd nepostupoval podľa § 181 ods. 2 CSP. Prvoinštančný súd neuviedol stranám sporu počas konania ... ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré súd považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré nevykoná a taktiež neuviedol svoje predbežné právne posúdenie veci. Opomenutie aplikácie § 181 ods. 2 CSP vydaním rozhodnutia vo veci samej sa konvaliduje. V rozhodnutí o veci samej prvoinštančný súd svoje názory oznámil a tým zhojil tento procesný nedostatok a prípadné odňatie práva na spravodlivý súdny proces stranám sporu. Preto tento dôvod odvolací súd nepovažuje za dôvod, pre ktorý by bolo potrebné napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie“ (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17Co/7/2017 z 23. januára 2018).

17.5. Dovolací súd tak zastáva názor, že opomenutie aplikácie § 181 ods. 2 CSP v prejednanom prípade sa konvalidovalo vydaním rozhodnutia vo veci samej súdom prvej inštancie, v ktorom rozhodnutí súd oznámil svoje názory a tým zhojil tento procesný nedostatok. Pokiaľ išlo o postup odvolacieho súdu, tak je potrebné poukázať na odlišnú povahu odvolacieho konania, ktorej zodpovedá aj odlišná úprava priebehu pojednávania na odvolacom súde (§ 385 ods. 2 CSP), ktorá vylučuje čo i len primerané použitie ustanovení o konaní pred súdom prvej inštancie - vrátane úpravy požadujúcej uvedenie v tejto fáze konania i predbežného právneho posúdenia veci (§ 181 ods. 2 CSP). Nemožno preto súhlasiť ani s dovolacími vyjadreniami dovolateľky ohľadom nesprávneho postupu odvolacieho súdu v súvislosti s ne/vyslovením jeho predbežného právneho názoru (mutatis mutandis sp. zn. 7Cdo/17/2021, 7Cdo/130/2018, 4Cdo/142/2018, 3Cdo/9/2018). Z uvedených dôvodov bolo potrebné aj námietku dovolateľky týkajúcu sa absencie vyslovenia predbežného právneho názoru konajúcimi súdmi vyhodnotiť ako neopodstatnenú.

18. Pokiaľ žalovaná namietala nesprávne skutkové zistenia, dovolací súd uvádza, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - porov. ustanovenie § 442 CSP, v zmysle ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak dovolací súd po dôkladnom preštudovaní spisového materiálu takúto vadu v posudzovanom spore nezistil.

19. Žalovaná ďalej namietala, že v konaní neboli vykonané ňou navrhnuté dôkazy (posudky bývalých zamestnávateľov žalobkyne). K tomu dovolací súd vo všeobecnosti uvádza, že kým navrhovanie dôkazov je právom a zároveň procesnou povinnosťou strán sporu, len súd rozhodne, ktorý z označených (navrhnutých) dôkazov vykoná (porov. § 185 ods. 1 CSP). Uvedené predstavuje prejav zákonnej právomoci súdu korigovať návrhy strán na vykonanie dokazovania sledujúc tak rýchly a hospodárny priebeh konania a súčasne zabezpečiť, aby sa zisťovanie skutkového stavu dokazovaním držalo v mantineloch predmetu konania a aby sa neuberalo smerom, ktorý z pohľadu podstaty

prejednávanej veci nie je relevantný.

20. Z ustálenej rozhodovacej praxe Ústavného súdu Slovenskej republiky zároveň vyplýva, že zásah do základného práva na súdnu ochranu či práva na spravodlivé súdne konanie by v tejto súvislosti bolo možné konštatovať len vtedy, ak by záver všeobecného súdu o nevykonaní účastníkom navrhovaného dôkazu bol zjavne neodôvodnený, chýbala by mu predchádzajúca racionálna úvaha konajúceho súdu vychádzajúca z priebehu konania a stavu dokazovania v jeho rámci, či vtedy, ak by nevykonaním navrhnutého dôkazu bol účastník postavený do podstatne nevýhodnejšej pozície ako druhá strana v konaní (I. ÚS 350/08).

20.1. Podľa názoru dovolacieho súdu ale o tento prípad v prejednávanej veci nešlo. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia (bod 24.) náležite vysvetlil, z akých dôvodov nevyhovelo návrhu žalovanej na doplnenie dokazovania. Uviedol, že dokazovanie vyžiadanim si posudkov od bývalých zamestnávateľov na žalobkyňu nevykonali, nakoľko s prejednávaným nárokom žalobkyne uplatneným žalobou nemalo žiaden súvis. Dodal, že akékoľvek hodnotenie žalobkyne bývalými zamestnávateľmi nemohlo ovplyvniť záver súdu o tom, či žalobkyňa má alebo nemá nárok na náhradu mzdy a preplatenie nevyčerpanej dovolenky po tom, ako okamžite skončila pracovný pomer so žalovanou.

20.2. Odvolací súd bol totožnej mienky ako prvoinštančný súd nevykonať ďalšie dokazovanie, keď rovnako nepovažoval za podstatné vyžiadať si posudky žalobkyne od bývalých zamestnávateľov. Konštatoval, že pre rozhodnutie v tomto spore bolo podstatné posúdenie právneho úkonu žalobkyne z 13. októbra 2020 okamžitého skončenia pracovného pomeru a nie skutočnosť, ako bola žalobkyňa hodnotená vo svojich predchádzajúcich zamestnaniach.

20.3. Dovolací súd považuje toto zdôvodnenie nevykonania navrhovaného dokazovania za dostatočné, po vecnej stránke správne a predovšetkým súladné so zákonom. Postup súdu prvej inštancie (prípadne odvolacieho súdu) preto vec prejednávajúci senát vyhodnotil ako nespôsobilý zasiahnuť do práva žalovanej na spravodlivý súdny proces a preto týmto postupom nedošlo k založeniu vady podľa § 420 písm. f) CSP.

21. Dovolací súd pripomína, že podľa § 191 CSP dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany. Zároveň je potrebné uviesť, že nesprávne vyhodnotenie dôkazov bez toho, aby z toho plynúce skutkové závery boli svojvoľné či ústavne neudržateľné, nie je vadou konania v zmysle § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd pritom pre úplnosť poznamenáva, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nepatrí právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97).

22. Dovolací súd pre úplnosť zdôrazňuje, že v okolnostiach preskúmvanej veci nezistil ústavnoprávne deficit v rámci zisťovania skutkového stavu veci, súdy nižších inštancií postupovali v súlade so základnými princípmi civilného sporového konania, najmä zásadou voľného hodnotenia dôkazov (čl. 15 CSP) a princípmi všeobecnej spravodlivosti. Tak súd prvej inštancie ako aj jeho nadriadený odvolací súd pri zisťovaní skutkového stavu rešpektovali ústavno-procesné zásady (ako sú zákaz tzv. deformácie dôkazu, či opomenutého dôkazu, zásadu rovnosti zbraní, priamosti, voľného hodnotenia dôkazov), náležitým spôsobom zistili skutkový stav veci a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodli tak, že ich skutkové a právne závery nemožno považovať za svojvoľné. Námietky žalovanej v tomto smere preto dovolací súd považoval z hľadiska prípustnosti a dôvodnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP za neopodstatnené.

23. Dovolateľka napokon vo vzťahu k deklarovanému porušeniu práva na spravodlivý proces namietala nesprávne právne posúdenie veci.

23.1. K tomu dovolací súd uvádza, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie

rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

23.2. V tomto kontexte hodno zdôrazniť, že prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nezakladá skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočíva na nesprávnych právnych záveroch, nakoľko nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP (porov. R 24/2017). Najvyšší súd už podľa predchádzajúcej úpravy dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (viď R 54/2012 a 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011, 7Cdo/26/2010 a 8ECdo/70/2014). Skutočnosť, že dovolateľka má odlišný právny názor než odvolací súd, bez ďalšieho nezakladá a nedokazuje ňou tvrdenú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP.

24. So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd dovolanie žalovanej odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

25. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

26. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.